

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตใน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ
เทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การปลูกผักสวนครัว

กิตติภูมิ สาชะรุง

บทคัดย่อ

ทักษะชีวิตเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ต้องเกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนไทยในทุกภูมิภาคหรือแม้กระทั่งผู้ใหญ่ในสังคมปัจจุบัน เพราะทักษะชีวิตเป็นผลการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยพัฒนาไปตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรม จากสภาพของสังคมปัจจุบันซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทำให้เยาวชนได้รับการฝึกทักษะชีวิตจากบ้าน โรงเรียนและชุมชนน้อยกว่าเดิม การเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมสูงชันจึงมีความจำเป็นที่เยาวชนไทยต้องรับการพัฒนาทักษะชีวิต เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุข

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การปลูกผักสวนครัว ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 หากค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บูรณาการทักษะชีวิตใน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การปลูกผักสวนครัว และ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตใน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การปลูกผักสวนครัว สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1.แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต เรื่อง การปลูกผักสวนครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของคะแนนประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียนคะแนนจาก การตรวจใบงาน และคะแนนจากการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 175.13 จากคะแนนเต็ม 130 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.85 และคะแนนจากการวัดภาคปฏิบัติรวม กับคะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน รวมเฉลี่ย 86.63 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนนคิดเป็น ร้อยละ 86.63 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) เท่ากับ 85.90 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) เท่ากับ 84.62 ดังนั้น ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต เรื่อง เรื่อง การปลูกผักสวนครัว มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.90/84.62 ซึ่ง สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. จากการหาค่าคะแนน นักเรียนทั้ง 13 คน ทำคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 27.73 คิดเป็นร้อยละ 76.15 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน และคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 29.87 คิดเป็นร้อยละ 82.31 ดังนั้นประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 0.26 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 26.00

3. นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเมืองเสือ ตำบลเมืองเสือ จังหวัดมหาสารคาม มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยการการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตในเรื่อง การปลูกผักสวนครัวโดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การบูรณาการทักษะชีวิต, กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

.....

บทนำ

สภาพสังคมในทศวรรษใหม่ เป็นยุคของความเร็วและความล้ำสมัยของเทคโนโลยีการสื่อสาร ความหลากหลายทางเชื้อชาติวัฒนธรรม การหล่อหลอมรวมความคิดและความเชื่อของกลุ่มคน ที่บุคคลในสังคมจะต้องตั้งรับการมีวิถีชีวิตยุคใหม่อย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างมากนี้เอง ได้ส่งผลกระทบต่อเด็กวัยเรียน ทั้งการดำเนินชีวิตท่ามกลางกระแสเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง และความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการศึกษาของบุตรหลาน ตลอดจนการเผชิญสิ่งยั่วยุหรือตัวแบบที่ไม่เหมาะสมต่างๆ รอบตัวก่อให้เกิดปัญหาเด็กและเยาวชนอย่างมาก ทั้งปัญหาด้านการปรับตัว ปัญหาด้านอารมณ์และจิตใจ ปัญหาสุขภาพ ปัญหาความรุนแรง ปัญหาเด็กติดเกม ปัญหายาเสพติด ปัญหาทางเพศ ฯลฯ โดยเฉพาะในเด็กและเยาวชนที่มีทักษะชีวิต ขาดภูมิคุ้มกันทางสังคมที่ดี เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานไปแล้วอาจเป็นคนที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต มีปัญหาทางอารมณ์ จิตใจ และมีความขัดแย้งในชีวิตได้ง่าย ครูจึงต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตเป็นภูมิคุ้มกันให้รอดพ้นจากการครอบงำความคิดของสื่อเทคโนโลยี และตั้งรับต่อการก้าวรุกรุกทางสังคมอย่างรู้เท่าทัน (ชุติพร คัดงาม:2554 :1)การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้นั้น สิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง คือ ประชากรจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ ตลอดจนเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมอันดีงามและพัฒนาให้เป็นผู้มีศักยภาพที่จะเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศ จำเป็นต้องใช้การศึกษาเข้าไปช่วยในการพัฒนาให้เกิดภูมิปัญญา เจตคติและทักษะในการประกอบอาชีพ ดังนั้นกลุ่มคนที่อยู่ในวัยศึกษา คือ นักเรียน นักศึกษา จึงควรเป็นวัยที่ได้รับการเอาใจใส่เป็นอย่างดีเพื่อให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพออกสู่สังคม (กองสารวัตรนักเรียน. 2543 : 1)การศึกษาเป็นการสร้างชาติให้มั่นคงได้อย่างยั่งยืนสร้างเยาวชนให้มีความรู้คู่การทำงานซึ่งจะช่วยกอบกู้วิกฤต

เศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นรากฐานสำคัญที่สุดในการพัฒนาคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์และสมดุลทั้งด้านจิตใจสติปัญญาอารมณ์และสังคม (กรมวิชาการ, 2540 :1) นอกจากนี้การศึกษาจะเป็นกระบวนการหนึ่งที่นำคนไทยและสังคมไทยให้ก้าวสู่ยุคใหม่อย่างมั่นคงและรู้ทันโลกสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตพัฒนาเศรษฐกิจพัฒนาสังคมพัฒนาตนเองพัฒนาครอบครัวและบ้านเมืองได้โดยการฝึกให้เป็นผู้มีความรู้พื้นฐานที่รู้จักคิดรู้จักปรับตัว

รู้จักแก้ปัญหา มีทักษะในการทำงานรู้จักพัฒนางานและมีค่านิยมที่ดี (กรมวิชาการ, 2540 : 1-2) กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้มีการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561 โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะ ซึ่งทักษะชีวิตเป็นจุดเน้นด้านความสามารถและทักษะที่เด็กและเยาวชน จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิตอย่างรอบด้าน เป็นภูมิคุ้มกันพื้นฐานที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเผชิญกับปัญหาและความท้าทายในการดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน:2554:คำนำ)

แนวทางการศึกษาต้องเป็น ไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา6) พร้อมทั้งให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคน โดยยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 22) ในการจัดการ ศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งเรื่องหนึ่งที่กำหนดให้ดำเนินการคือเรื่องความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 23) และจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 24 ข้อ 2) ได้กำหนดไว้ว่า การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545: 8) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ.2551 ที่เน้นให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ความรู้สึนึกคิด ให้รู้จักสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล จัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม รู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ป้องกันตนเองในภาวะคับขันและจัดการกับชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับวัฒนธรรมและสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียน มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพ และเทคโนโลยี มาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิด

สร้างสรรค์ และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียง และมีความสุข (กรมวิชาการ. 2551: คำนำ)

ทักษะชีวิตเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ต้องเกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนไทยในทุกภูมิภาคหรือแม้กระทั่งผู้ใหญ่ในสังคมปัจจุบัน เพราะทักษะชีวิตเป็นผลการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยพัฒนาไปตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรม จากสภาพของสังคมปัจจุบันซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทำให้เยาวชนได้รับการฝึกทักษะชีวิตจากบ้าน โรงเรียนและชุมชนน้อยกว่าเดิม การเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมสูงขึ้น เห็นได้จากปัญหาที่เยาวชนไทยเผชิญอยู่เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาเรื่องเพศสัมพันธ์ไม่เหมาะสม ปัญหาการทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบัน ปัญหาการฆ่าตัวตายจากความเครียด ปัญหาการคดโกงซึ่งกำลังทวีความรุนแรง จึงมีความจำเป็นที่เยาวชนไทยต้องรับการพัฒนาทักษะชีวิต เพื่อให้สามารถ

ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุข (ชนพัชร แก้วปฎิมา.2547:)การสร้างทักษะชีวิตเป็นความสามารถที่เกิดในตัวผู้เรียนได้ด้วยวิธีการสำคัญ 2 วิธี คือ เกิดเองตามธรรมชาติ เป็นการเรียนรู้ที่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ และการมีแบบอย่างที่ดีแต่การเรียนรู้ตามธรรมชาติจะไม่มีทิศทางและเวลาที่แน่นอน บางครั้งกว่าจะเรียนรู้ ก็อาจสายเกินไป และ การสร้างและพัฒนาโดยกระบวนการเรียนการสอน เป็นการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันในกลุ่ม ผ่านกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ ได้ลงมือปฏิบัติ ได้ร่วมคิดอภิปรายแสดงความคิดเห็นได้แลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ได้สะท้อนความรู้สึกนึกคิด มุมมอง เชื่อมโยงสู่วิถีชีวิตของตนเอง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และปรับใช้กับชีวิต (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา:2554:5)

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นกลุ่มสาระที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการทำงานทำงานเป็นรักการทำงานทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้มีความสามารถในการจัดการ มีการวางแผนการทำงานและการจัดการอย่างเป็นระบบทำงานอย่างมีกลยุทธ์โดยใช้กระบวนการทางเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงานการสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ๆรวมทั้งการใช้ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและพลังงานอย่างประหยัดและคุ้มค่ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นกลุ่มสาระที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันและการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะในการทำงานสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องมีความหมายแก่ผู้เรียนสอดคล้องกับความสนใจและพัฒนาการของผู้เรียน (กรมวิชาการ. 2545 : 1)

การใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพนั้นทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น เนื่องจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติมากที่สุด และเป็นแผนการจัดกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในการทำงานเป็นกระบวนการและนำ

กระบวนการไปใช้จริง (วัลลภ กันทรพัย.2534 : 16)การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีโรงเรียนบ้านเมืองเสือไม่ประสบผลสำเร็จเนื่องจากครูยังไม่เข้าใจวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างแท้จริงครูผู้สอนไม่ค่อยกระตุ้นและฝึกให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงส่วนมากครูมักจะเน้นการสอนเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางด้านพุทธิพิสัยมากกว่าทักษะพิสัยและเจตพิสัยผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนขาดการส่งเสริมและสนับสนุนจากครูด้านการทำงานเกษตรเป็นเหตุให้ผู้เรียนขาดทักษะกระบวนการทำงานขาดทักษะชีวิตพื้นฐานอันน่าจะเกิดกับวัยแต่ละวัย จึงไม่สนใจทำงานไม่มีนิสัยรักการทำงานไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายผลงานที่ทำไม่เป็นที่น่าพอใจทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการทำงานทำให้เกิดความเบื่อหน่ายไม่มีความสุขในการเรียนต่างคนต่างทำงานของตนขาดการช่วยเหลือซึ่งกันและกันสภาพที่เกิดขึ้นไม่สอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนเก่งดีมีความสุขส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีมีปัญหาและมีอุปสรรคไม่เป็นที่น่าพึงประสงค์

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นและจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการทักษะชีวิตจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนานักเรียน และเยาวชนของชาติให้เป็นบุคคลมีคุณภาพ และจัดการแก้ไขปัญหาชีวิตเพื่อเป็นการพัฒนาระดับวุฒิภาวะทางจิตใจให้มีคุณธรรมและสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความสามารถการใช้ทักษะชีวิตตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงสนใจที่จะแก้ปัญหาและพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอน โดย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติบูรณาการทักษะชีวิตใน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การปลูกผักสวนครัว ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เต็มศักยภาพมีโอกาสฝึกปฏิบัติจริงตามวัยและสภาพชีวิตจริงของผู้เรียนมีขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับสามารถนำทักษะกระบวนการทำงานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันตามพระราชดำริในด้านเศรษฐกิจพอเพียงและช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่ผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

กรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การปลูกผักสวนครัว ซึ่งผู้ศึกษาได้นำเนื้อหาสาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัวเป็นสาระที่เกี่ยวกับการทำงานใน

ชีวิตประจำวันทั้งในระดับครอบครัวและสังคมที่ว่าด้วยงานเกษตรการปลูกผักสวนครัว จากหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผนโดยได้แบ่ง เนื้อหาสาระไว้ตามลำดับดังนี้

1. ปลูกสวนครัว
2. เครื่องมือเกษตร
3. การปลูก ผักสวนครัว
4. การบำรุงรักษา ผักสวนครัว
5. ประโยชน์ของการปลูก ผักสวนครัว
6. การประกอบอาหาร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตใน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การปลูกผักสวนครัว ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บูรณาการทักษะชีวิตใน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การปลูกผักสวนครัว
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตใน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การปลูกผักสวนครัว

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ได้แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บูรณาการทักษะชีวิตใน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การปลูกผักสวนครัว ที่มีประสิทธิภาพ
2. ได้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนรู้จากการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บูรณาการทักษะชีวิตใน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การปลูกผักสวนครัว

3. ได้แบบวัดทักษะชีวิต ของนักเรียนเรื่องการปลูกผักสวนครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

4. ได้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บูรณาการทักษะชีวิตใน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การปลูกผักสวนครัว ได้ทราบระดับความพึงพอใจของนักเรียนในการร่วมกิจกรรมได้แนวทางสำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีและผู้สนใจในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเมืองเสื่ออำเภอพยัคฆภูมิพิสัยจังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1 ห้องนักเรียนจำนวน 13 คน

ระยะเวลาการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตใน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การปลูกผักสวนครัว ใช้เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ 4 ชนิด คือ

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต เรื่อง การปลูกผักสวนครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 แผน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตใน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การปลูกผักสวนครัวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก

3. แบบประเมินทักษะชีวิตของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การปลูกผักสวนครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

4. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตใน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การปลูกผักสวนครัว ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 15 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for WINDOWS (Statistical Package for the Social Science for Window Version 15) โดยดำเนินการจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาตรวจให้คะแนน โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน และข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน หาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. หาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนที่ได้จากการประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน แบบทดสอบย่อย ใบงาน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสังเกตการวัดภาคปฏิบัติของนักเรียน
3. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตใน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การปลูกผักสวนครัว
4. วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตใน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การปลูกผักสวนครัว
5. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตใน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ใช้แบบประเมินความพึงพอใจในการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเปรียบเทียบเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 :100)

ค่าเฉลี่ย ระดับความพึงพอใจ

2.51 – 3.00 หมายความว่า พึงพอใจมาก

1.51 – 2.50 หมายความว่า พึงพอใจปานกลาง

1.00 – 1.50 หมายความว่า ฟังพอใจน้อย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาค่าคุณภาพเครื่องมือ

1.1 หาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง IOC (บุญชม ศรีสะอาด. 2551 : 96)

1.2 หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิธีของ Brennan โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2551 : 96)

1.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของ Lovett ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2551 : 96)

1.4 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมินความพึงพอใจ โดยวิธี Item – total Correlation หาสัมประสิทธิ์สัมพันธ์อย่างง่าย (r_{xy}) ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) ใช้สูตรในการคำนวณ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2551 : 97)

1.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความพึงพอใจโดยใช้วิธีของ Cronbach ดัดแปลงมาจากสูตร KR -20 เรียกว่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99)

1.6 หาค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตใน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การปลูกผักสวนครัว ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E1/E2 ดังนี้ (เพชฌัญญู กิจระการ. 2545 : 46-51)

1.7 สูตรที่ใช้หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการของกูดแมน เฟลคเฟอร์ และ ชไนเดอร์ (เพชฌัญญู กิจระการ. 2545 : 1-3 ; อ้างอิงมาจาก Goodman, Fletcher and Schneider. 1980 : 30-34)

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2550 : 24)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2551 : 29)

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.

ผลการวิจัย

1.แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต เรื่อง เรื่อง การปลูกผักสวนครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ประสิทธิภาพของการพัฒนาแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อบรมการทักษะชีวิต โดยวิเคราะห์จากการประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน จากการตรวจใบงาน และจากการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนและคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการวัดภาคปฏิบัติของนักเรียนรวมกับการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

1.1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของคะแนนประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียนคะแนนจาก การตรวจใบงาน และคะแนนจากการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 175.13 จากคะแนนเต็ม 130 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.85 และคะแนนจากการวัดภาคปฏิบัติรวม กับคะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน รวมเฉลี่ย 86.63 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนนคิดเป็น ร้อยละ 86.63

1.2 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) เท่ากับ 85.90 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) เท่ากับ 84.62 ดังนั้น ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต เรื่อง เรื่อง การปลูกผักสวนครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.90/84.62 ซึ่ง สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. หาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต เรื่อง เรื่อง การปลูกผักสวนครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2.1 จากการหาค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของผลการทดสอบนักเรียนทั้ง 13 คน ทำคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 27.73 คิดเป็นร้อยละ 76.15 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน และคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 29.87 คิดเป็นร้อยละ 82.31

2.2 ดัชนีประสิทธิผลของการจัดการจัดการเรียนรู้อบรมการทักษะชีวิต เรื่อง เรื่อง การปลูกผักสวนครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.26 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 26.00

3. นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเมืองเสือ ตำบลเมืองเสือ จังหวัดมหาสารคาม มีความพึงพอใจต่อการเรียน โดยการการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิตในเรื่อง การปลูกผักสวนครัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจเป็นรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับ มาก โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยมาก 18 ข้อ ระดับ ปานกลาง จำนวน 2 ข้อ

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัย เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต เรื่อง การปลูกผักสวนครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต เรื่อง การปลูกผักสวนครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.90/84.62 ซึ่งหมายความว่า นักเรียน คะแนนเฉลี่ยของคะแนนประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียนคะแนนจากการตรวจใบงาน และคะแนนจากการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 175.13 จากคะแนนเต็ม 130 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.85 และคะแนนจากการวัดภาคปฏิบัติรวม กับคะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน รวมเฉลี่ย 86.63 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 86.63 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

ทั้งนี้เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้ได้ผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบ โดยการศึกษาเอกสารหลักสูตรเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากการเสนอแนะ ผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการทดลอง และปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง แผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นอย่างยิ่ง ทักษะชีวิตสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการทำงานต่าง ๆ นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและมีโอกาสฝึกปฏิบัติจริงตามวัยของนักเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นตอน สามารถวิเคราะห์งานวางแผนในการทำงาน ปฏิบัติงานตามแผน ประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาผลงาน ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันตามพระ ราชดำริในด้านเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัญญา ผาดจันทิก (2545 : 83-84) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวกับทักษะชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ชัยบาดาลจังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะชีวิตพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะชีวิตด้านการตระหนักรู้ในตนเอง ทักษะชีวิตด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธ์ภาพ ทักษะชีวิตด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และ

ทักษะชีวิตด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง ทั้งนี้เนื่องจากว่า เมื่อนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีแล้ว จะทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก อีกทั้งยังเป็นที่ยอมรับของคนใน ส่งเสริมให้นักเรียนมีการพัฒนาทักษะต่าง ๆ และมีความภูมิใจและให้ความไว้วางใจ จึงเป็นผลให้การ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของนักเรียนมีความสุข มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทวัน เปรมโยธิน (2540) ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาประสิทธิภาพ การสอนทักษะชีวิตของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ปี 2540 ศึกษาผู้เรียนชั้น ม.1 ถึง ม.3 พบว่าครูนำทักษะชีวิตไปสอดคล้องกับวิชา อื่นมากที่สุด ร้อยละ 47. ครูให้ความเห็นว่าการสอนทักษะชีวิตต้องใช้เวลาในการเตรียมตัวมากขึ้น ต้องเลือกสื่อให้เหมาะสมกับเหตุการณ์จึงประสบผลสำเร็จ การสอนทักษะชีวิตสามารถเปลี่ยน ค่านิยมการเที่ยวสถานบริการทางเพศของผู้เรียนได้ สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง มีความ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา ดอกแก้ว (2539: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการพัฒนาทักษะชีวิต เพื่อป้องกัน โรคเอดส์ของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดแพร่ ผลการทดลองพบว่ากลุ่ม ทดลองมีการเปลี่ยนแปลงคะแนนเฉลี่ยด้านทักษะการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ทักษะการปฏิเสธ ต่อรองสูงกว่าก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี ความ สอดคล้องกับงานวิจัยของ คุชฎี เจริญสุข (2540: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของโปรแกรมการพัฒนา ทักษะชีวิตเพื่อการป้องกัน โรคเอดส์ของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตแห่งหนึ่ง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์พบว่า กลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงของคะแนนเฉลี่ยด้านทักษะการ ปฏิเสธและพฤติกรรมป้องกันเอดส์สูงกว่าก่อนการ ความรู้สึกต่อคุณค่าในตนเอง ทักษะการคิดอย่าง มีวิจรรย์ญาณ ทักษะการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลทักษะการปฏิเสธกับพฤติกรรมป้องกันเอดส์มีความ สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริรัตน์ บุญตานนท์(2540) ได้ทำการศึกษาเรื่องรายงานการสอนทักษะ ชีวิตโดยกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมใน โรงเรียนต้องแบบ โรงเรียนสุขขานารีสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ศึกษากับครูชั้น ป.4-ป.6 จำนวน 60 คนผลการศึกษาพบว่า ผู้สอน ส่วนมาเขียนแผนการสอนแบบมีส่วนร่วมได้ 100% ผู้สอนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนจาก แบบครูเป็นสำคัญ เป็นการให้ผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่า ผู้เรียนให้ความสนใจต่อกิจกรรมการเรียน การสอนมากกว่าวิธีการสอนแบบเดิมเป็นที่พอใจ ผู้เรียนมีพฤติกรรมกล้าแสดงออก และมีส่วนร่วม ในการเรียนมากขึ้น ผลเป็นที่พอใจมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของสมจิตร ดาวสุด (2549: บทคัดย่อ) พบว่า ครูจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีความคิดเห็นที่ทักษะชีวิตของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ครูที่ปรึกษา มีความคิดเห็นที่ทักษะชีวิต ของนักเรียนอยู่ใน ผลการพัฒนา ทักษะชีวิตนักเรียน พบว่า คะแนนจากแบบวัดทักษะชีวิตนักเรียนหลัง การพัฒนาสูงขึ้นจากก่อน การพัฒนาทั้งในภาพรวมและทุกระดับชั้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01 มี ความสอดคล้องกับงานวิจัยของเซลลิส และ คณะ (Sallis and others. 1990 : abstract) ได้ศึกษาผลของ การใช้โปรแกรมการฝึกทักษะในการปฏิเสธการสูบบุหรี่แก่นักเรียนเกรด 4-7 จำนวน 78 คน พบว่า

นักเรียนกลุ่มทดลองได้คะแนนในระดับดีมากกว่ากลุ่มควบคุม และมีคะแนนระดับเวลาน้อยกว่ากลุ่มควบคุม และนักเรียนในกลุ่มทดลองมีความสามารถปฏิเสธการชักชวนของเพื่อนได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของซูลิพร คัดงาม (2554:บทคัดย่อ) การใช้ทักษะชีวิตตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของนักเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม ปีการศึกษา 2554 มีความสามารถการใช้ทักษะชีวิตโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ความสามารถการใช้ทักษะชีวิตตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของนักเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม ปีการศึกษา 2554 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางขึ้นไป เมื่อจำแนกรายด้านซึ่งมีคะแนนเต็มด้านละ 50 คะแนน ความสามารถการใช้ทักษะชีวิตที่ได้จากค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนแบบสอบถามวัดความสามารถการใช้ทักษะชีวิต ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 42.49 มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวิต เอรารวรรณ์ และนุชชานา เหลืองอังกูร (2545:บทคัดย่อ) ผลการวิจัย ผลการอบรมวิธีเสริมสร้างทักษะชีวิตด้วยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม พบว่า ครูมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาก่อนและหลังการอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเห็นด้วยต่อการเสริมสร้างทักษะชีวิตด้วยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในระดับมาก และเห็นด้วยต่อกระบวนการและวิธีการอบรมอยู่ในระดับ การจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตด้วยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม พบว่า ครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยใช้วิธีสอดแทรกเรื่องทักษะชีวิตในเนื้อหาวิชาที่ครูรับผิดชอบ 2.4 การเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนโดยผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยใช้วิธีการบอกสอนเป็นส่วนใหญ่ ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ (2546 : 29) ได้ศึกษาและพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของเขาวน้ออารมณ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 406 คน พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ได้รับอิทธิพลสูงสุดจากการอบรมเลี้ยงดู รองลงมาคือ พฤติกรรมการเลือกชมรายการโทรทัศน์

2. ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้จัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต เรื่อง การปลูกผักสวนครัว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.26 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 26.00ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติมากที่สุด และเป็นแผนการจัดการกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในการทำงานนำไปใช้จริง มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ เดือนเพ็ญ คำสนาม (2543 : 73) ที่ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การพัฒนาแผนการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ เรื่อง การปลูกพืชผักสวนครัว กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า แผนการสอนมีประสิทธิภาพ 82.93/82.95 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศาล คำผาง (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการเขียนแผนการสอน โดยวิธีการศึกษานอกห้องเรียน กลุ่มสร้างเสริม

ประสบการณ์ชีวิต เรื่อง หัตถกรรมและอุตสาหกรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า แผนการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 82.23/89.60 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญจิต พันธุ์โอกาส (2541:บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างแผนการสอนที่มีประสิทธิภาพ หน่วยที่ 2 สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เรื่องน้ำ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ผลการวิจัย พบว่า แผนการสอนมีประสิทธิภาพ 82.23/86.21 มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชิตพล สุทธิสานนท์ (2542) ได้ศึกษาการใช้แผนการสอนรายวิชา พ 402 (สุขศึกษา) ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้ทักษะชีวิตและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนการวิไลวิทยาลัย โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยและโรงเรียนหอพระใช้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังจากการสอนพบว่า กลุ่มทดลองมีการพัฒนาการทางด้านความรู้และเจตคติมี การเปลี่ยนแปลงสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ พูลสวัสดิ์ วรรณลา (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสร้างแผนการสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง จักรวาลและอวกาศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า แผนการสอนที่เน้นกระบวนการที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ แซ่ม ศิริมาลา (2552:93-94) ผลการจัดการเรียนรู้โดยเน้นทักษะกระบวนการทำงาน เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้ แผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นทักษะกระบวนการทำงาน เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.92/86.63 ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นทักษะกระบวนการทำงาน เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.7100 แสดงว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยเน้นทักษะ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นตอนทั้งการทำงานเป็นรายบุคคลและทำงานเป็นรายกลุ่ม ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ มีความขยันอดทน มีความกระตือรือร้นในการเรียน กล้าคิด กล้าถาม กล้าแสดงออกทำงานได้สำเร็จลุล่วง ตรงต่อเวลา มีทักษะกระบวนการทำงานมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญยามาศ มาประจง (2548:85-86) ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยีเรื่อง เรื่องการปลูกไม้ดอกไม้ประดับในภาชนะ ชั้นประถมศึกษาปีที่2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.01/90.86 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และมีค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ .8232 การผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้แบบ

บูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการปลูกไม้ดอกไม้ประดับใน ภาชนะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ช่วยทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบอร์เน็ต (Burnett. 1992 : 1032-A) ได้ศึกษาความเข้าใจแผนการสอนที่มีคุณภาพของหัวหน้า สถานศึกษาและครูในโรงเรียนรัฐบาลรัฐคาโรไลนาได้ ผลการศึกษาพบว่า แผนการสอนที่มีคุณภาพ นั้นต้องมีวิธีสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ซึ่งทั้งที่เรียนรู้ได้ช้า ปาน กลาง และเร็ว อีกทั้งสัมพันธ์และตรงกับมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ กระพัน ศรีงาน (2541:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสร้างแบบทดสอบเรื่องงานเกษตร กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 ตามทักษะกระบวนการ 9 ประการ ผลการวิจัยพบว่า แบบทดสอบฉบับที่ 1 มีความยากอยู่ระหว่าง 0.42-0.73 ค่าอำนาจจำแนกมีค่าอยู่ระหว่าง 0.20-0.43 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.65 แบบ ทดสอบฉบับที่ 2 มีความยากอยู่ระหว่าง 0.21-0.78 ค่าอำนาจจำแนกมีค่าอยู่ระหว่าง 0.21-0.39 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.60 แบบทดสอบฉบับที่ 3 มีค่าความยาก อยู่ระหว่าง 0.41-0.63 ค่าอำนาจจำแนกมีค่าอยู่ระหว่าง 0.23-0.44 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.68 สำหรับความเที่ยงตรงเชิง เนื้อหา พิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา ปรากฏว่า ข้อสอบแต่ละข้อวัดในเรื่องนั้นจริง

3. นักเรียน มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยการการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บูรณาการทักษะชีวิตในเรื่อง การปลูกผักสวนครัวโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจ เป็นรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับ มาก แสดงว่านักเรียนเกิด ความพึงพอใจในการเรียนรู้ เพราะแผนการ จัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นนักเรียนได้ปฏิบัติจริง สร้างนิสัย รักการทำงานนักเรียนได้ฝึกทักษะการ ทำงานจนเกิดความชำนาญ เกิดผลงานที่สำเร็จ และทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข มีความสอดคล้อง กับงานวิจัยของ แซ่ม ศรีมาลา (2552:93-94)ผลการจัดการเรียนรู้โดยเน้นทักษะกระบวนการ ทำงาน เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นทักษะ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องเป็น ลำดับขั้นตอนทั้งการทำงานเป็นรายบุคคลและทำงานเป็นรายกลุ่ม ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ มีความขยันอดทน มีความกระตือรือร้นในการเรียน กล้าคิด กล้าถาม กล้า แสดงออกทำงานได้สำเร็จลุล่วง ตรงต่อเวลา มีทักษะกระบวนการทำงานมีความสอดคล้องกับ งานวิจัยของ พิชิตพล สุทธิสานนท์ (2542) ได้ศึกษาการใช้แผนการสอนรายวิชา พ 402 (สุขศึกษา) ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้ทักษะชีวิตและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 โรงเรียน คือโรงเรียนการวิละวิทยาลัย โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยและโรงเรียนหอพระใช้ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังจากการสอน ผู้เรียนให้ความสนใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอน

มากกว่าวิธีการสอนแบบเดิมเป็นที่พอใจ ผู้เรียนมีพฤติกรรมกล้าแสดงออก และมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น ผลเป็นที่พอใจ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย ผู้ที่จะนำแผนไปใช้ต้องคำนึงถึง วิทยของผู้เรียน ท้องถิ่น สื่อ แหล่งเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์ ให้มีความพร้อมสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.2 จากผลการวิจัย ฝึกให้นักเรียนได้รับความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและมีโอกาสฝึกปฏิบัติจริงตามวัยปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นตอน ตลอดจนแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นตามสภาพความเป็นจริงให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น

1.3 จากผลการวิจัย ครูผู้สอนต้องวางแผนการทำงาน เอาใจใส่ต่องานอย่างจริงจัง คำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.4 จากผลการวิจัย ผู้ที่จะนำแผนและเครื่องมือไปใช้ต้องคำนึงถึง วิทยของผู้เรียนและจำนวนชั่วโมงเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นบูรณาการทักษะชีวิตกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ อื่น ๆ ให้มากขึ้น

2.2 ควรมี การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้หลากหลายยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการทำกรวิจัยการยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะชีวิตของนักเรียนทุกกลุ่มสาระ

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ, 2544.

กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545 . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2545.

..... . หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา

ลาดพร้าว, 2545.

ฉลาด จันทรสมบัติ. การพัฒนา รูปแบบการจัดการความรู้ขององค์กรชุมชน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด.

มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.

ธีระวัฒน์ เข็มแสง. การพัฒนา รูปแบบการจัดการความรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

2550.

เนาวรัตน์ พลายน้อย. (2550). “การวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ในการถอดบทเรียนด้วย

เครื่องมือการวิเคราะห์หลังการปฏิบัติ (After Action Review)” บทความประกอบการ

ฝึกอบรม. 11 พฤศจิกายน 2546 <http://www.kmi.or.th/document/AAR_analysis.pdf>

10 พฤษภาคม 2550.

บุญเกิด สิทธิ. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียน

ประถมศึกษา อำเภอมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1. การศึกษาอิสระ

ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2548.

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2543.

สุมน อมรวิวัฒน์. การพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ : ทักษะกระบวนการเผชิญ

สถานการณ์. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2544.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. สรุปผลการดำเนินงาน 9 ปี ของการปฏิรูปการศึกษา

(พ.ศ. 2542-2551) : กรุงเทพฯ, 2552.

Chantarasombat Chalard . (2009). Development of a Management Action Learning Process Facilitating Student Centered Learning Education Management for Local Development Course 0501803. The Social Sciences, Medwell Journals, 4(5) pg. 424-427.

Kemmis, S. and R. McTaggart. The Action Research Planner. Victoria : Deakin University

Press, 1988.